

PROČ JE POTŘEBA ZAVÉST ČISTOU MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOST (TERITORIALITU) SOUDNÍCH EXEKUTORŮ A JEJICH PŘIDĚLOVÁNÍ NEZÁVISLÝM SOUDEM?

2019 (DATA K 31. 12. 2019)	
783 TIS. osob v exekuci	8,8% podíl osob v exekuci z 15+
4,48 MIL. exekučních řízení	5,8 PRŮMĚR. POČET exekucí na jednu osobu
291 MLD. KČ celková vymáhaná jistina	371 TIS. KČ průměr. jistina na osobu
474 TIS. OSOB se 3 a více exekucemi	157 TIS. OSOB s 10 a více exekucemi
3 TIS. nezletilých	66 TIS. OSOB nad 65 let

JAK JE TO NYNÍ

- Exekutor je pověřen **výkonem státní moci** se značnými pravomocemi, a přitom je vystaven konkurenčnímu prostředí.
- Věřitel si exekutora vybírá **zcela volně** a není při tom **nijak omezen**, a to ani regionálně.
- Při výběru nezáleží ani na tom, zda je proti dlužníku již vedena nějaká exekuce. **Více exekucí** u jednoho dlužníka tak **vymáhá více exekutorů**.
- Se zahájením exekučního řízení není spojen **žádný soudní poplatek**. Velcí věřitelé na rozdíl od malých věřitelů neplatí často ani zálohy na náklady exekuce, ani náklady bezvýsledné exekuce.
- Exekuce jsou **uspokojuvány v pořadí**, ve kterém byly uplatněny.
- **Bezvýsledné exekuce** jsou vedeny po **neomezenou dobu**.

PROČ JE SOUČASNÝ SYSTÉM ŠPATNÝ

- Dochází k **masivnímu nadužívání procesu exekučního vymáhání**, kdy věřitelé si tzv. parkují do exekuce i ty pohledávky, jejichž šance na uhrazení se limitně blíží nule. To **negativně dopadá** na státní aparát včetně soudů, zaměstnavatele, exekutory, ale i samotné věřitele a dlužníky. V současné době běží 4,7 milionu exekucí, což je 55 % všech zahájených exekucí od roku 2001.
- V případech, že má dlužník více exekucí, jsou vymáhány více exekutory současně, a ti duplikují zcela totožné úkony. Takový **systém je drahý, neefektivní a extrémně zatěžující** zejména pro zaměstnavatele a veřejné instituce. Přitom více než jednu exekuci má plných 70 % všech dlužníků, tedy přes 570 tisíc lidí.
- Přestože dlužník již splácí prvnímu exekutorovi, ostatní exekutoři v pořadí využívají další způsoby vymáhání a často i psychický nátlak na splácení nad rámec zákonné nezabavitelné částky. Dochází tak k úplné **paralýze dlužníka a prohloubení jeho zadlužení**.
- Systém **vytváří korupční prostředí**, neboť dává jednotlivcům zásadní vliv a moc při výběru exekutorů ve velkých státních, polostátních i soukromých firmách. Zde se řeší portfolio desetitisíců exekucí v řádech desítek milionů korun (například zdravotní pojišťovny, dopravní podniky, banky a nebankovní společnosti poskytující úvěry, telekomunikační společnosti, inkasní agentury obchodující s dluhy aj.). Jen na jistině je v exekuci vymáháno přes 300 miliard korun. Jedná se tak o **ohromný byznys**.
- **Více než polovina** všech exekucí je vedena **15 velkými exekučními úřady** z celkového počtu 156. Těchto 10 % úřadů ovládá trh s největšími věřiteli, a proto územní příslušnost nechťejí a všemi prostředky proti ní bojují.

V ČEM SPOČÍVÁ PŮVODNÍ VLÁDNÍ NÁVRH MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

Vládní návrh správně počítá se zavedením principu jeden dlužník = jeden exekutor. Tento princip je však navrhován **bez místní příslušnosti** a navíc **se zachováním volné volby** exekutora věřitelem u první exekuce.

V případě, že je exekuce uvalena na dlužníka s jednou či více exekucemi, přiděluje se exekuce tomu exekutorovi, který vede **exekuci první**. Zůstává tedy v zásadě zachován problematický **tržní princip u výkonu státní moci**.

PROČ TENTO NÁVRH ZŮSTÁVÁJÍCÍ NA PŮLI CESTY NEBUDE FUNGOVAT

- **Boj o zakázky** mezi exekutory **ještě znásobí**, neboť první exekuce bude zlatým vejcem, ke kterému se budou všechny další exekuce daného dlužníka přidělovat. Exekutor bude navíc motivován takovou exekucí prodlužovat a čekat na další přidělené exekuce.
- **Malí věřitelé** budou pohledávky vymáhat ještě **komplikovaněji** než dnes.
- Pokud si první věřitel vybere pro dlužníka exekutora **z druhého konce republiky**, všechny další exekuce budou také vedeny na druhém konci republiky.
- Pro zaměstnavatele sice návrh stanoví částečnou náhradu nákladů, tyto prostředky se však budou srážet ze mzdy zaměstnance, budou se o ně **zvyšovat náklady exekuce**, a sníží uspokojení věřitelů. Zaměstnavatelé spíše uvítají výrazné zjednodušení celého procesu místo dalšího zvyšování nákladů.

CO JE TŘEBA V NÁVRHU ZÁKONA DOPLNIT / ZMĚNIT

- První exekuce na dlužníka je vždy **přidělena nezávisle na základě "kolečka"** (postupně se bude přidělovat exekutorům) **místně příslušným soudem** v kraji dlužníka. Každá další exekuce je přidělena **stejnému exekutorovi**.
- V případě, že dlužník má historické exekuce, **nová exekuce je přidělena dle nových pravidel** – tedy místně příslušným soudem na základě "kolečka".
- V případě, že **bezvýsledná exekuce** bude ze zákona zastavena, a věřitel bude přesto chtít v exekuci pokračovat, bude (nový) exekutor přidělen **dle nových pravidel**.
- Ministerstvem navrhované zálohy na náklady exekuce ve výši 2750 Kč snížit na 500–1000 Kč, aby zůstala motivace exekutorů řádně vymáhat a neinkasovat jen zálohy.
- **Zrušit exekuční postižení daňového bonusu** určeného na výživu dítěte.
- Zavést **technologický standard** zajišťující **vzdálený přístup** do spisu pro věřitele i dlužníka

CO ZAVEDENÍ PLNÉ MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI PŘINESE

- **Odstranění ekonomické závislosti** exekutorů na věřitelích, a tím zajištění jejich nezávislosti.
- **Zlevnění exekučního řízení a zvýšení objemu vymožených pohledávek** díky koncentraci všech exekucí u jednoho exekutora a jeho lepší fyzické dostupnosti.
- **Snížení administrativních nákladů zaměstnavatelů** i všech dalších součinnostních subjektů.
- **Omezení korupce a klientelismu** v exekučním řízení. Exekutoři se plně koncentrují na řádné vymáhání pohledávek místo shánění zakázek.
- Vytvoření podmínek pro **lepší zaměstnávání lidí s exekucemi** a jejich **setrvání v legálním zaměstnání**.
- **Zvýšení příjmů státního rozpočtu a snížení výdajů na sociální dávky**.

JAK JE TO S TERITORIALITOU KOLEM NÁS?

Jsou exekutoři soukromí nebo státní?
Vybírá exekutora věřitel nebo přiděluje soud?
Mají exekutoři celostátní nebo regionální působnost?

**SOUKROMÍ
VOLNÁ VOLBA
REGIONÁLNÍ**

**S T Á T N Í
PŘIDĚLUJE SOUD
REGIONÁLNÍ**

**SOUKROMÍ
VOLNÁ VOLBA
CELOSTÁTNÍ**

**SOUKROMÍ
PŘIDĚLUJE SOUD
REGIONÁLNÍ**

**S T Á T N Í
PŘIDĚLUJE SOUD
REGIONÁLNÍ**

**S T Á T N Í
PŘIDĚLUJE SOUD
REGIONÁLNÍ**

**SOUKROMÍ
PŘIDĚLUJE SOUD
REGIONÁLNÍ**